

BÁO CÁO

Khái quát hạ tầng giao thông vận tải tỉnh Thanh Hóa và kết cấu hạ tầng giao thông trong khu kinh tế Nghi Sơn, tỉnh Thanh Hóa.

1. Khái quát tình hình kinh tế xã hội và kết cấu hạ tầng giao thông vận tải tỉnh Thanh Hóa.

Thanh Hóa có diện tích 11.120 Km² đứng thứ 5 so với cả nước, dân số trên 3,5 triệu người đứng thứ 3 so với cả nước. Trong năm 2015, tốc độ tăng trưởng kinh tế đạt 11,8%, vượt mục tiêu kế hoạch (11,7%), là mức tăng cao nhất trong 4 năm vừa qua; GDP bình quân đầu người ước đạt 1.520 USD; Môi trường đầu tư kinh doanh tiếp tục được cải thiện; chỉ số năng lực cạnh tranh cấp tỉnh (PCI) năm 2015 xếp thứ 10 cả nước, tăng 2 bậc so với năm 2014; Chỉ số hiệu quả quản trị và hành chính công cấp tỉnh (PAPI) xếp thứ 9, tăng 15 bậc. Huy động vốn đầu tư phát triển trên địa bàn tăng cao so với cùng kỳ, ước đạt 112.730 tỷ đồng, tăng 31,8% và vượt 4,4% kế hoạch; Thu NSNN vượt dự toán được giao và tăng cao so với cùng kỳ, ước đạt 13.032 tỷ đồng, vượt 86% dự toán, trong đó, thu nội địa đạt 11.244 tỷ đồng, vượt 73% dự toán. Dự nợ tín dụng ước đạt 58.267 tỷ đồng, tăng 14,8%; Công tác xúc tiến đầu tư và hoạt động kinh tế đối ngoại tiếp tục được đẩy mạnh; kỷ cương, kỷ luật hành chính được tăng cường, hiệu lực, hiệu quả chỉ đạo, điều hành được nâng cao; Tình hình chính trị ổn định, quốc phòng - an ninh, trật tự an toàn xã hội được đảm bảo; công tác tiếp dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo của công dân được quan tâm chỉ đạo; công tác phòng chống tham nhũng, thực hành tiết kiệm, chống lãng phí được quan tâm chỉ đạo và đạt kết quả tích cực.

Thanh Hóa là tỉnh có mạng lưới giao thông đa dạng, phong phú, toàn diện gồm tất cả các lĩnh vực giao thông vận tải của đất nước như đường sắt, đường bộ, đường sông, đường biển, đường hàng không. Về đường bộ, tổng chiều dài khoảng 23.900km, trong đó có 13 tuyến quốc lộ dài 1.300km, đứng tốp đầu cả nước về chiều dài tuyến quốc lộ đi qua địa bàn tỉnh, đặc biệt tất cả 27 huyện, thị xã, thành phố trong tỉnh đều có tuyến quốc lộ đi qua, trong đó có một số tuyến đường quan trọng của quốc gia như Quốc lộ 1A, đường Hồ Chí Minh. Về đường sắt, có tuyến đường sắt Bắc Nam dài 120km đi qua 08 huyện, thị xã, thành phố. Cảng hàng không Thọ Xuân với 03 đường bay Thanh Hóa - Thành phố Hồ Chí Minh, Thanh Hóa - Buôn Mê Thuột và Thanh Hóa - Nha Trang; lượng hành khách liên tục tăng cao, năm 2015 lượng hành khách qua Cảng đạt 568.000 hành khách (gấp 1,6 lần so với quy hoạch đến năm 2020 được Bộ Giao thông Vận tải phê duyệt tại Quyết định số 116/QĐ-BGTVT ngày 11/01/2013), 05 tháng đầu năm 2016 lượng khách đạt 315.000 lượt hành khách, dự kiến cả năm 2016 đạt gần 1 triệu lượt hành khách. Cảng hàng không Thọ Xuân được đánh giá là một trong những cảng hàng không có tốc độ tăng trưởng nhanh nhất cả nước và đã được Bộ Giao thông Vận tải phê duyệt điều chỉnh Quy hoạch tại Quyết định số

3912/QĐ-BGTVT ngày 16/10/2014 với lượng hành khách đến năm 2020 đạt 1,5 triệu hành khách/năm. Về đường biển, có chiều dài 102km với hệ thống cảng biển nước sâu Nghi Sơn khả năng tiếp nhận tàu 30.000-50.000 DWT. Về đường thủy nội địa, có 30 tuyến sông, kênh chiều dài 1.889Km tạo điều kiện thuận lợi cho vận tải thủy và phát triển du lịch.

Trong giai đoạn 2011-2015, Bộ Giao thông Vận tải đã quan tâm đầu tư các tuyến quốc lộ trên địa bàn tỉnh 11 dự án với tổng mức đầu tư 15.600 tỷ đồng, trong đó 06 dự án đã hoàn thành gồm: QL.1A qua địa phận tỉnh Thanh Hóa (7.500 tỷ đồng), nâng cấp QL.45 (300 tỷ đồng), QL.217 đoạn Km104-Km194 (1.900 tỷ đồng), QL.47 (1.173 tỷ đồng), cầu Thấm QL.10 (350 tỷ đồng), cầu Bút QL.10 (450 tỷ đồng); 02 dự án đang thi công gồm: Đường vành đai phía Tây thành phố Thanh Hóa đoạn Km0-Km6 theo hình thức BOT (1.050 tỷ đồng), nâng cấp QL.217 đoạn Km59-Km104 (1.400 tỷ đồng); 03 dự án chuẩn bị khởi công gồm: Nâng cấp, mở rộng QL.15 đoạn Km53-Km109 (1.050 tỷ đồng), cầu vượt đường sắt tại nút giao QL.217B với QL.1A (230 tỷ đồng), cầu vượt đường sắt tại nút giao đường vào nhà máy xi măng Bỉm Sơn với QL.1A (220 tỷ đồng).

Bên cạnh kết quả đạt được, hạ tầng giao thông còn khó khăn, hạn chế như:

- Quốc lộ 1A đã đầu tư hoàn thành 4 làn xe góp phần giảm thiểu tai nạn giao thông, nhưng hiện nay lưu lượng ngày càng cao nên vẫn chưa đáp ứng được nhu cầu; tuyến đường cao tốc Bắc – Nam chưa được đầu tư để giảm lưu lượng xe cho Quốc lộ 1A.

- Thanh Hóa có 102Km đường biển, tuy nhiên tuyến đường ven biển chưa được đầu tư, chưa phát huy được lợi thế của tỉnh Thanh Hóa, phát triển tiềm năng du lịch, đảm bảo Quốc phòng - An ninh, cứu hộ - cứu nạn.

- Một số tuyến mới nâng lên Quốc lộ như QL.47C, QL.47B, QL.217B, QL.16 chưa được đầu tư nâng cấp, chưa đáp ứng nhu cầu phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh.

2. Kết cấu hạ tầng trong Khu kinh tế Nghi Sơn:

Khu Kinh tế Nghi Sơn, tỉnh Thanh Hóa được thành lập theo Quyết định số 102/2006/QĐ-TTg ngày 15/5/2006 của Thủ tướng Chính phủ. Hiện nay KKT Nghi Sơn đã được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt mở rộng diện tích từ 18.611,8 ha lên 106.000 ha tại Quyết định số 18/2015/QĐ-TTg ngày 12/6/2015. Theo đó, KKT Nghi Sơn có tầm ảnh hưởng Quốc gia với trọng điểm là Cảng nước sâu, khu công nghiệp Lọc hóa dầu Nghi Sơn, các nhà máy xi măng và nhiệt điện với quy mô lớn. Về kết cấu hạ tầng giao thông khu Kinh tế Nghi Sơn, bao gồm:

2.1. Về kết quả đầu tư kết cấu hạ tầng giao thông:

- Về đường bộ: Hệ thống giao thông quy hoạch theo 02 trục chính Bắc - Nam và trục Đông - Tây, đến nay đã được đầu tư được một phần nhỏ so với kế hoạch. Tổng mức đầu tư các dự án giao thông khoảng 9.200 tỷ đồng, vốn đã giao 5.032 tỷ đồng, trong đó Ngân sách tỉnh Thanh Hóa đã đầu tư 2.023 tỷ đồng (40%), nguồn vốn Trung ương hỗ trợ 3.008 tỷ đồng (60%). Khu kinh tế Nghi Sơn có 02 tuyến Quốc lộ đi qua, Quốc lộ 1A dài 18Km, đã được Bộ Giao thông Vận tải đầu tư hoàn thành 4 làn xe; Tuyến đường Nghi Sơn – Bãi Trành dài 13km, quy mô 2 làn xe, Bộ Giao thông Vận tải đang đầu tư thảm bê tông nhựa

tăng cường kết cấu mặt đường; cầu Hồ tại nút giao đường Nghi Sơn – Bãi Trành với Quốc lộ 1A hiện trạng rộng 12m, Bộ Giao thông Vận tải đã có văn bản số 1482/BGTVT-KHĐT ngày 03/02/2016 báo cáo Thủ tướng Chính phủ cho phép xây dựng thêm 01 đơn nguyên rộng 12m với tổng mức đầu tư 350 tỷ đồng từ nguồn vốn dự Quốc lộ 1A. Tuyến đường cao tốc Bắc Nam đi qua dài 14km chuẩn bị khởi công xây dựng.

- Về đường sắt: Tuyến đường sắt Bắc Nam đi qua Khu kinh tế Nghi Sơn có chiều dài 20km; Tuyến đường sắt kết nối Cảng Nghi Sơn với đường sắt Bắc - Nam tại ga Khoa Trường có chiều dài 11,7Km đã được Bộ Giao thông Vận tải phê duyệt Quy hoạch tại Quyết định số 2477/QĐ-BGTVT ngày 09/7/2015. Tại Thông báo số 1017/TB-BGTVT ngày 04/12/2015, Bộ Giao thông Vận tải giao Tổng công ty đường sắt Việt Nam cải tạo ga Khoa Trường và nghiên cứu phương án xây dựng tuyến đường sắt kết nối Cảng Nghi Sơn.

- Về cảng biển: Có 03 khu vực cảng với 49 bến, gồm: Khu phía Bắc gồm 14 bến (khu bến Liên hợp Lọc hóa dầu, khu bến chuyên dụng, khu bến nội địa du lịch và hậu cần cảng); Khu phía Nam gồm 35 bến (20 bến tổng hợp, 10 bến container, 5 bến nhiệt điện); Khu vực đảo Hòn Mê là khu bến chuyên tải, neo trú bão. Đến nay, đã đầu tư hoàn thành khai thác 08 bến (05 bến tổng hợp, 02 bến nhiệt điện và 01 bến nhô của Nhà máy xi măng Nghi Sơn). Đang đầu tư xây dựng 07 bến (04 bến tổng hợp gang thép Nghi Sơn, 03 bến chuyên dùng hóa dầu, xi măng Công Thanh). Đã cấp phép cho nhà đầu tư 18 bến (12 bến tổng hợp, 06 bến chuyên dùng). Chưa cấp phép đầu tư 16 bến (10 bến Container và 06 bến chuyên dùng).

- Về luồng tàu: Để khai thác hiệu quả các bến thuộc Cảng biển Nghi Sơn, trong thời gian qua tỉnh Thanh Hóa đã đầu tư nạo vét luồng tàu từ phao số 0 đến bến số 4 với tổng chiều dài 4,6Km, cao độ đáy luồng -11m. Tuy nhiên, tuyến luồng chính này mới chỉ đáp ứng nhu cầu khai thác của các bến số 1, 2, 3, 4. Còn lại luồng tàu từ bến số 4 đến đê Bắc và từ bến số 4 vào khu gang thép Nghi Sơn có Tổng mức đầu tư khoảng 3.026 tỷ đồng chưa được đầu tư, đây là khó khăn lớn nhất trong phát triển hạ tầng cảng biển. Hiện nay, Bộ Giao thông Vận tải đang lập dự án nạo vét luồng từ từ bến số 4 vào khu bến 5,6 và bến tổng hợp Gang thép Nghi Sơn cho tàu 30.000 DWT với tổng mức đầu tư 267 tỷ đồng. Tại buổi làm việc với tỉnh Thanh Hóa ngày 27/5/2016, Thứ trưởng Bộ Giao thông Vận tải Nguyễn Văn Công đã có thông báo kết luận số 302/TB-BGTVT ngày 06/6/2016 giao cho Cục hàng Hải Việt Nam lập dự án theo hình thức xã hội hóa, báo cáo Bộ Giao thông Vận tải trong tháng 7/2016.

- Về lượng hàng thông qua Cảng Nghi Sơn: Năm 2015 đạt khoảng 9,2 triệu tấn, gồm: 4,4 triệu tấn hàng tổng hợp (Xi măng, đá trắng, dăm gỗ...); 3,6 triệu tấn hàng dầu khí; 1,2 triệu tấn cảng nhiệt điện. Trong thời gian tới, dự báo lượng hàng thông qua Cảng Nghi Sơn sẽ tăng trưởng cao do các cơ sở sản xuất, nhà máy đang trong giai đoạn hoàn thành sẽ đi vào hoạt động, dự kiến đến năm 2018 lượng hàng khoảng 37,8 triệu tấn/ năm, gồm: 9,2 triệu tấn của năm 2015 và tăng thêm khoảng 28,6 triệu tấn/năm (Xi măng Công Thanh: 3,6 triệu tấn/năm, tôn Hoa Sen 1,5 triệu tấn/ năm, than nhiệt điện 3 triệu tấn/ năm, dầu ăn

0,5 triệu tấn/năm; dầu khí 20 triệu tấn/năm). Dự kiến đến năm 2020 sẽ vượt quy hoạch 44 triệu tấn/năm.

2.2. Về những hạn chế hạ tầng giao thông:

- Hệ thống kết nối Khu kinh tế Nghi Sơn với các tuyến Quốc lộ, tuyến đường cao tốc Bắc Nam chưa được đầu tư mở rộng; đường Nghi Sơn – Bãi Trành đoạn từ Cầu Hồ (nút giao QL.1A) nối với đường Cao tốc có quy mô 02 làn xe chưa đáp ứng được nhu cầu vận tải của Khu kinh tế Nghi Sơn.

- Hệ thống luồng tàu chưa đáp ứng nhu cầu vận chuyển hàng hóa và khai thác của các bến, đặc biệt luồng tàu từ bến số 4 đến đê Bắc chưa được nạo vét, ảnh hưởng rất lớn đến sự phát triển của Khu kinh tế Nghi Sơn. Có nhiều bến đã đầu tư và cấp phép đầu tư nhưng chưa thể hoạt động do chưa có luồng khai thác.

3. Đề xuất, kiến nghị:

3.1. Dự án nạo vét luồng tàu ra, vào cảng Nghi Sơn, đoạn từ bến số 4 đến Đê Bắc do Cục Hàng hải Việt Nam làm chủ đầu tư có quy mô dài 3.500m, tiếp nhận tàu có tải trọng 30.000DWT, tổng mức đầu tư 3.026 tỷ đồng; tuy nhiên chưa được bố trí vốn đầu tư, đây là khó khăn lớn nhất trong phát triển hạ tầng cảng biển Nghi Sơn. Đề nghị Bộ Giao thông Vận tải báo cáo Thủ tướng Chính phủ xem xét, bố trí 3.026 tỷ đồng cho dự án từ nguồn vốn Trái phiếu Chính phủ trong Kế hoạch đầu tư công trung hạn 2016 - 2020.

3.2. Để kết nối cảng biển nước sâu Nghi Sơn với tuyến đường sắt Bắc Nam, nâng cao năng lực vận tải và lưu thông hàng hóa, hành khách phục vụ phát triển Khu kinh tế Nghi Sơn; đề nghị Bộ Giao thông Vận tải đầu tư xây dựng tuyến nhánh đường sắt nối cảng Nghi Sơn với ga Khoa Trường, tổng mức đầu tư khoảng 300 tỷ đồng.

3.3. Để kết nối Khu Cảng biển Nghi Sơn và Quốc lộ 1A với đường cao tốc Bắc Nam, đáp ứng nhu cầu vận tải của Khu kinh tế Nghi Sơn; đề nghị Bộ Giao thông Vận tải mở rộng thêm 01 đơn nguyên cầu vượt tại nút giao giữa QL.1A với đường Nghi Sơn – Bãi Trành về phía Nam chiều rộng 20,5m và cải tạo, mở rộng các đường nhánh nút giao, đường Nghi Sơn – Bãi Trành đoạn từ Quốc lộ 1A đến đường cao tốc Bắc Nam (dài 4Km) đảm bảo quy quy mô 4 làn xe, tổng mức đầu tư khoảng 550 tỷ đồng.

UBND tỉnh Thanh Hóa kính mong nhận được sự quan tâm tạo điều kiện của Bộ Giao thông Vận tải./.

Nơi nhận:

- Bộ Giao thông Vận tải;
- Thường trực Tỉnh ủy (để báo cáo);
- Chủ tịch, các PCT UBND tỉnh;
- Sở Giao thông Vận tải;
- Ban Quản lý Khu kinh tế Nghi Sơn;
- Lưu: VT, THKH.

CHỦ TỊCH

Nguyễn Đình Xứng